

El llenguatge ^{16/V/1979}

La quantitat (II)

El substantiu quantitat -tal com fèiem observar ahir— es pot usar, com a modificador d'un altre substantiu, en les expressions una quantitat de (més un adjectiu o terme equivalent) i en quantitat sense haver adquirit la mateixa capacitat gramatical d'altres substantius com massa i força esdevinguts vers adjectius i adverbis. Actualment, però, forçant aquesta capacitat, n'hi ha que usen aquell substantiu com un adjectiu indefinit o com un adverbi, en frases com «D'aquella mena, n'hi havia quantitat» o bé «Ens vam divertir quantitat».

No és pas, certament, per manca d'altres termes que tinguin el mateix valor que alguns arriben a construir frases com les que hem transcrit, ja que aquest ús del substantiu quantitat és una innovació tota recent que no respon a cap necessitat real de l'Idioma sinó a un mer corrent mimètic. El quantitatiu molt adjectiu i adverbi, és el més general i que escau a totes les frases d'aquest tipus: D'aquella mena, n'hi havia molts i Ens vam divertir molt. Però la llengua, en la seva creació constant de nous recursos, ens ha proveït amb profusió de tota una colla d'altres termes equivalents, tant en el camp dels adjectius com dels adverbis, amb els quals podem comunicar aquella mateixa idea d'una manera més expressiva o més acolorida.

Convindria, per tant, prescindir d'aquestes innovacions perturbadores. Els processos en virtut dels quals un mot es gramatitza o passa a formar part d'una altra categoria gramatical són lents i graduals, obeeixen, com deiem, a una dinàmica interna o pròpia de la mateixa llengua i no s'han de confondre amb aquestes innovacions sobtades, com a resultat d'iniciatives arbitràries o de models externs. Ja sabem que són molts els que les admeten amb complaença i no és gens fàcil que renunciïn a un mimetisme tan deliberat i conscient com el que determina aquestes preferències. Però l'ús públic de la llengua exigeix un sentit de responsabilitat envers ella mateixa. Resulta, certament, paradoxal i contradictori que hom reivindiqui signes d'identitat i clami per la recuperació del que les circumstàncies adverses ens arrabassaren, tot deturpant, de passada, el mateix instrument d'aquesta reivindicació.

Albert Jané